

mgr BARBARA SZCZEPANOWSKA

Centralny Instytut Ochrony Pracy
– Państwowy Instytut Badawczy

Nowości w portalu Międzynarodowej Organizacji Pracy

Problematyka bezpieczeństwa pracy jest bardzo interdyscyplinarna i prowadzenie prac teoretycznych i praktycznych w zakresie ochrony pracowników przed wypadkami i chorobami zawodowymi wymaga korzystania z wielu różnorodnych źródeł informacji, w tym internetowych. Najnowsze i wiarygodne informacje opracowują międzynarodowe organizacje, a wśród nich Międzynarodowa Organizacja Pracy. W ramach kontynuacji cyklu publikowanych w „Bezpieczeństwie Pracy” artykułów na temat źródeł informacji o bhp przedstawiono informacje dotyczące najnowszych rozwiązań w organizacji dostępu do informacji z tej tematyki w ramach portalu ILO. Omówiono nową organizację witryny Działu Bezpieczeństwa Pracy „SafeWork” oraz witryny Międzynarodowego Centrum Informacji o BHP CIS. Podkreślono zalety nowego rozwiązania.

News on the ILO portal

Occupational safety and health is a multidisciplinary subject and research and practice on the protection of workers against accidents and occupational diseases require many different sources of information, including the Internet. International organizations, e.g., the International Labour Organization ILO, develop up-to-date valuable information. The article describes the new setup of the website of the Programme on Safety and Health at Work and the Environment (“SafeWork”) as well as the International CIS Centre. It discusses the advantages of the new design.

Wstęp

Artykuł stanowi kontynuację tematyki, poruszanej już na łamach „Bezpieczeństwa Pracy”, a dotyczącej źródeł informacji o bezpieczeństwie i ochronie zdrowia człowieka w pracy [1]. Dziedzina ta jest interdyscyplinarna, zatem prowadzenie prac teoretycznych i praktycznych w zakresie ochrony pracowników przed wypadkami i chorobami zawodowymi wymaga korzystania z wielu różnorodnych źródeł informacji.

Rozwój każdej nauki, w tym bhp, opiera się m.in. na szukaniu i pozyskiwaniu najnowszych i wiarygodnych informacji. Najpopularniejszym i najbogatszym obecnie ich źródłem jest Internet, czyli dostępne szybko i łatwo portale i witryny internetowe, jakie obecnie prowadzi większość instytucji na świecie.

W dziedzinie bezpieczeństwa pracy i pokrewnych działach na świecie wiele placówek, ale na ogół koncentrują się one na zagadnieniach lokalnych, specyficznych dla danego regionu, natomiast specjalistom bhp często potrzebna jest wiedza o rozwiązaniach zastosowanych w skali międzynarodowej.

Międzynarodowa Organizacja Pracy (ILO)

Działającą w skali światowej organizacją, zajmującą się m.in. problematyką bezpieczeństwa i higieny pracy, jest Międzynarodowa Organizacja Pracy (International Labour Organization – ILO). Jej sekretariatem i ciałem wykonawczym jest Międzynarodowe Biuro Pracy ILO w Genewie oraz placówki tej organizacji w wielu krajach. ILO powstała w 1919 r., a od 1946 r. działa jako pierwsza wyspecjalizowana organizacja Narodów Zjednoczonych; Polska jest jej członkiem założycielem. W jej pracach bierze udział coraz większa liczba krajów (obecnie 183). W 1969 r. – roku swego 50-lecia – ILO została nagrodzona Pokojową Nagrodą Nobla. W 2009 r. obchodzone uroczyste 90-lecie jej powstania [2].

Jednym z wielu zadań ILO jest szerokie udostępnianie wiarygodnych informacji z zakresu problematyki pracy – w tym celu, oprócz wydawania publikacji drukiem, organizacja prowadzi swój portal internetowy [3], który zawiera zarówno informacje związane z działalnością samej ILO, jak i wieloma różnymi

aspektami pracy, takimi jak np. fundamentalne prawa pracowników (w tym eliminacja pracy dzieci), polityka i trendy w zatrudnieniu, prawo pracy, konsekwencje światowego kryzysu, rynki pracy, ekonomia i finanse, dialog społeczny, inspekcja pracy, organizacja działań pracowników, zarządzanie i administracja, migracja siły roboczej, zabezpieczenie społeczne, równość społeczna, statystyki pracy, działalność szkoleniowa itp. Ważne miejsce wśród tych tematów zajmują oczywiście zagadnienia zapewnienia bezpieczeństwa, a także dobrego zdrowia w pracy.

Bardzo ważną cechą portalu jest zapewnienie bezpłatnego dostępu do wielu wydawnictw Międzynarodowej Organizacji Pracy (w elektronicznej formie), a także do wielu innych źródeł informacji takich jak bazy danych, raporty, wykazy, które jeszcze kilka lat temu były udostępniane w ramach tego portalu odpłatnie. Bezpłatny dostęp do najnowszych i wiarygodnych danych światowych znacznie rozszerzył krąg użytkowników i ogromnie ułatwił pracę wielu specjalistów z różnych krajów. Na portalu znaleźć można także wiele linków do innych portali i witryn instytucji zajmujących się problematyką pracy.

Główną częścią portalu, poświęconą problematyce bhp, są strony działu „SafeWork” oraz Międzynarodowego Centrum CIS – obie te jednostki organizacyjne ILO zajmują się przede wszystkim tą problematyką.

Portal ILO

Zawartość portalu zorganizowana została przy wykorzystaniu systemu zarządzania treścią – *Web Content Management System* (WCMS) – umożliwiającego m.in. łatwe i proste tworzenie stron internetowych oraz narzędzi administracyjnych osobom nie będącym informatykami. System ten ułatwia szybką zmianę treści i wyglądu portalu, a także modyfikację rozmieszczenia elementów nawigacyjnych w ramach portalu. W skład portalu czy witryny może wchodzić wiele niezależnych

modułów funkcjonalnych, takich jak: ankieta, forum, czat itp. Poszczególne strony są charakteryzowane za pomocą słów kluczowych, co ułatwia wyszukiwanie informacji. Poszczególne działy ILO i jej placówki w wielu krajach mogą dzięki systemowi łatwiej i szybciej aktualizować samodzielnie swoje witryny w ramach portalu ILO.

Na przełomie 2009 i 2010 r. przetransferowano witryny CIS i „SafeWork” do systemu WCMS, w wyniku czego pojawiła się potrzeba wprowadzenia znaczących zmian w obu witrynach. Dotychczas były one wyraźnie rozgraniczone i każda zawierała m.in. linki do produktów informacyjnych, opracowanych przez dany dział – obecnie zostały w większym stopniu zespolone i uzyskały nową szatę graficzną, zmieniły się też adresy internetowe poszczególnych grup informacji.

Twórcy nowej wersji witryn „SafeWork” i Międzynarodowego Centrum CIS starali się brać pod uwagę zapewnienie łatwości i szybkości dostępu do poszukiwanych informacji. W nowej wersji całego portalu Międzynarodowej Organizacji Pracy przyjęto strategię, że linki do najważniejszych produktów tej organizacji, a więc i produktów opracowywanych przez dział „SafeWork” i Międzynarodowe Centrum CIS powtarzają się na różnych stronach portalu. Dużą zaletą tego typu rozwiązania jest zwiększenie szybkości wyszukiwania, wadą z kolei jest zwiększenie objętości portalu i witryn w jego obrębie.

W obrębie portalu ILO, jak też w obu omawianych witrynach położono większy niż poprzednio nacisk na nowości, informacje z całego świata o wydarzeniach w zakresie bezpieczeństwa i zdrowia w pracy – zajmują one dużą część stron internetowych, zwłaszcza działu „SafeWork.”

Na rys. 1. przedstawiono stronę główną portalu Międzynarodowej Organizacji Pracy (www.ilo.org).

Dział „SafeWork”

Dział „SafeWork” (*Programme on Safety and Health at Work and the Environment*) Międzynarodowego Biura Pracy realizuje zadania w zakresie problematyki bezpieczeństwa i zdrowia w pracy. Celem działalności Międzynarodowego Biura Pracy jest przede wszystkim podnoszenie świadomości społeczności międzynarodowej w zakresie skali i konsekwencji wypadków przy pracy i chorób zawodowych, podkreślanie potrzeby umieszczania problematyki bhp w międzynarodowych i krajowych planach działań, zapewnianie pomocy w wysiłkach na rzecz doskonalenia krajowych systemów bezpieczeństwa pracy i opracowywania programów zgodnych z międzynarodowymi standardami pracy.

Dział „SafeWork” m.in. stymuluje i wspiera działania praktyczne w różnych krajach, prowadzi prace badawcze, statystyczne i promocyjne (m.in. dostarcza informacji dla mediów), bierze udział w programach pomocy technicznej ILO w zakresie poprawy bezpieczeństwa pracy, opracowuje międzynarodowe standardy w obrębie tej tematyki. Wśród Konwencji i Zaleceń Międzynarodowej Organizacji Pracy ok. 70 pozycji dotyczy bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w pracy. Dział „SafeWork” opracowuje także kodeksy postępowania (*Codes of Practice*), podręczniki, a także inne materiały, wspierające działalność pracodawców i pracowników. Wśród instrumentów Międzynarodowej Organizacji Pracy są także rezolucje, wydawane w celu podkreślenia wagi konkretnego problemu. Dział ma za zadanie uświadamianie pracodawcom i pracownikom, że wypadki przy pracy i choroby zawodowe niosą przede wszystkim cierpienie poszkodowanym i ich rodzinom, ale powodują także ogromne koszty w skali społeczeństwa. „SafeWork” pokazuje potencjalne korzyści z zapewniania ochrony pracownikom, takie jak wzrost produktywności i jakości pracy oraz oszczędności finansowe.

Witryna działu „SafeWork”

Strona główna obecnej wersji witryny działu „SafeWork” (rys. 2.) zawiera krótką informację o celach jego działania oraz informacje o najnowszych działaniach ILO w zakresie problematyki bezpieczeństwa i zdrowia w pracy (*What's new* oraz *Highlights*) [4]. Dotyczy one opracowywania i zatwierdzania instrumentów ILO w zakresie bhp, np. zatwierdzenia roboczej wersji Kodeksu Postępowania BHP w rolnictwie, zatwierdzenia nowej listy chorób zawodowych czy wizyty w Chile dyrektora generalnego ILO Juana Somavii, związanej z uratowaniem górników uwięzionych w kopalni. Strona zawiera także linki do witryny gromadzącej informacje dot. Światowego Dnia Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy 28 kwietnia (<http://www.ilo.org/safework/events/safeday/lang--en/index.htm>), witryny XIX Kongresu Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy, który odbędzie się w terminie 11-15 września 2011 r. w Istambule (<http://www.safety-2011turkey.org/>), niedawno opracowanej witryny Deklaracji BHP przyjętej w Seulu w 2008 r. (<http://www.seouldeclaration.org/>).

Witryna działu „SafeWork” zawiera także mapę witryny, informacje kontaktowe, informacje o pracownikach i zakresie tematycznym ich pracy, a także linki do informacji dotyczących organizacji i działalności Międzynarodowej Organizacji Pracy i Międzynarodowego Biura Pracy.

Rys. 1. Strona główna portalu Międzynarodowej Organizacji Pracy

Fig. 1. The main page of the ILO portal

Rys. 2. Strona główna witryny działu „SafeWork”

Fig. 2. The main page of the „SafeWork” website

Międzynarodowe Centrum Informacji o Bezpieczeństwie i Higienie Pracy CIS

Jednym z zadań działu „SafeWork” jest światowe upowszechnianie informacji z zakresu bhp. Działania z tym związane realizuje Międzynarodowe Centrum Informacji o Bezpieczeństwie i Higienie Pracy CIS, funkcjonujące w ramach tego działu. Ten ośrodek informacji działa od 1959 r., w zeszłym roku

odbyły się uroczyste obchody jubileuszu 50-lecia jego pracy [5].

Międzynarodowe Centrum CIS zawsze wykorzystywało w swych działaniach informacyjnych najnowsze technologie i rozwiązania – obecnie jest nastawione przede wszystkim na udostępnianie źródeł informacji w formie elektronicznej. Dlatego też ważnym źródłem informacji opracowywanym przez CIS jest jego witryna internetowa, zamieszczona w ramach portalu ILO, udostępniająca nieodpłatnie ważne źródła informacji o bezpieczeństwie pracy. Portal Międzynarodowej Organizacji Pracy jest na bieżąco aktualizowany.

Witryna CIS

Witryna Międzynarodowego Centrum Informacji o Bezpieczeństwie i Higienie Pracy CIS ma obecnie nowy układ i szatę graficzną (rys. 3.), [6].

Strona główna obejmuje 3 kolumny informacji. W środkowej zamieszczone są informacje o roli i zadaniach Międzynarodowego Centrum CIS oraz o sieci Centrów CIS. Podano też krótkie informacje o historii Centrum w Genewie, rozwoju całej sieci i 50-leciu obchodzonym w 2009 r. Więcej informacji na ten temat można przeczytać w wydawnictwie: *CIS – Fifty years of history* [7].

Na rys. 4. przedstawiono stronę internetową, udostępniającą w ramach portalu ILO raport Polskiego Krajowego Centrum CIS (CIOP-PIB) za 2009 r.

Podsumowanie

W porównaniu z poprzednimi wersjami zarówno witryna „SafeWork”, jak i witryna CIS mają obecnie więcej kolorowych odnośników, zawierają też więcej zdjęć, np. okładek

wydawnictw, map. Wprowadzono informacje w formie zdjęć z imprez. Strony są łatwiejsze w czytaniu, co wynika nie tylko z przejrzystego, logicznego układu informacji na stronach, ale także z takich zabiegów, jak zastosowanie innego, bardziej czytelnego kroju czcionki i wprowadzenie nagłówków w różnych kolorach. Linki umieszczono na stronie w różnych miejscach – a nie jak poprzednio, w jednolitych kolumnowych wykazach.

Użytkownicy poprzednich wersji witryn mogą odczuwać brak pewnych informacji, linków do określonych produktów, ale, jak informują ich twórcy, proces opracowywania witryn nie jest jeszcze ukończony, wciąż wprowadza się nowe linki, zmienia się organizację informacji na poszczególnych stronach.

Zachęcamy Czytelników do korzystania z informacji zawartych na stronach portalu Międzynarodowej Organizacji Pracy (www.ilo.org), w szczególności z witryn działu „SafeWork” (www.ilo.org/safework) oraz Międzynarodowego Centrum CIS (www.ilo.org/cis), które zawierają wiele użytecznych informacji z zakresu bezpieczeństwa i dobrego zdrowia w pracy, a także linki do wielu instytucji na całym świecie, zajmujących się tą problematyką.

Przy obecnych możliwościach automatycznego tłumaczenia stron internetowych korzystanie z omówionych źródeł informacji może w znaczący sposób ułatwić pracę krajowym specjalistom z zakresu bhp, pracownikom naukowym, a także studentom i wykładowcom.

PIŚMIENICTWO

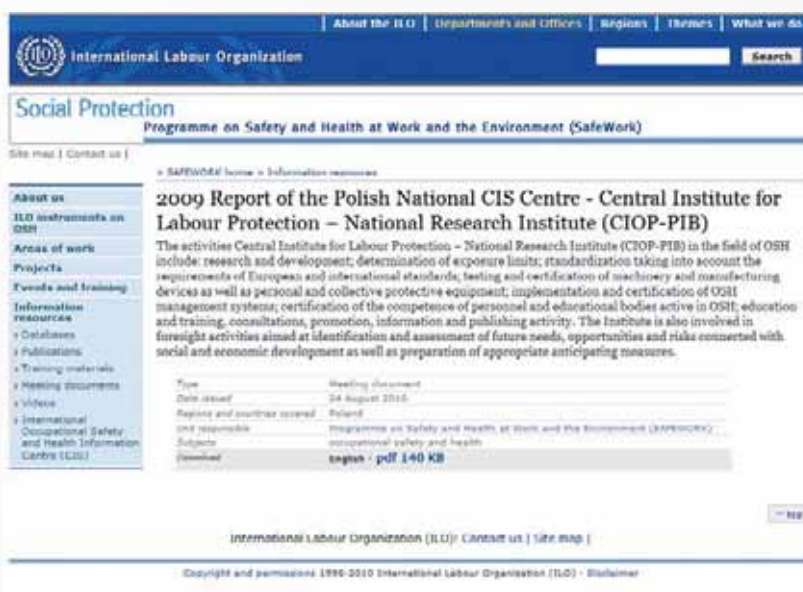
- [1] B. Szczepanowska *50-lecie światowego systemu informacji o bezpieczeństwie i higienie pracy CIS*. „Bezpieczeństwo Pracy” 12 (459)2009; A. Młodzka-Stybel *Zasoby informacyjne witryny internetowej Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy*. „Bezpieczeństwo Pracy” 12 (459)2009; A. Młodzka-Stybel *Aktualizacja tezaury „Bezpieczeństwo pracy i ergonomia”*. „Bezpieczeństwo Pracy” 6 (465)2010
- [2] *Międzynarodowa Organizacja Pracy. 90 lat istnienia*. Informator. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2009
- [3] Portal Międzynarodowego Biura Pracy ILO www.ilo.org
- [4] Witryna Działu „SafeWork” www.ilo.org/safework
- [5] B. Szczepanowska *50-lecie światowego systemu informacji o bezpieczeństwie i higienie pracy CIS*. „Bezpieczeństwo Pracy. Nauka i Praktyka” 12(459)2009
- [6] Witryna Międzynarodowego Centrum CIS www.ilo.org/cis
- [7] *CIS. Fifty years of history*. International Labour Organization, Geneva 2009, s. 16; <http://www.ilo.org/safework/info/cis/lang--en/index.htm>

Publikacja przygotowana na podstawie wyników uzyskanych w ramach I etapu programu wieloletniego pn. „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy” dofinansowywanego w latach 2008-2010 w zakresie zadań służb państwowych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Główny koordynator: Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy.

Rys. 3. Strona główna witryny Międzynarodowego Centrum CIS

Fig. 3. The main page of the International CIS Centre website

Rys. 4. Strona internetowa portalu ILO udostępniająca raport Polskiego Krajowego Centrum CIS (CIOP-PIB) za 2009 r.
Fig. 4. Website of ILO portal with the Report of CIOP-PIB – Polish National CIS Centre in 2009